

E. (2002). Between Invention and Innovation An Analysis of Funding for Early-Stage Technology Development. Gaithersburg: Economic Assessment Office Advanced Technology Program National Institute of Standards and Technology, 2002. 138 p. URL: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.189.947&rep=rep1&type=pdf>

2. Bernstein S., Korteweg A. & Laws K. (2017) Attracting Early Stage Investors: Evidence from a Randomized Field Experiment // Journal of Finance. Vol. 72, Issue 2. P. 509-538.

E. (2002). Between Invention and Innovation An Analysis of Funding for Early-Stage Technology Development. Gaithersburg: Economic Assessment Office Advanced Technology Program National Institute of Standards and Technology, 2002. 138 p. URL: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.189.947&rep=rep1&type=pdf>

2. Bernstein S., Korteweg A. & Laws K. (2017) Attracting Early Stage Investors: Evidence from a Randomized Field Experiment // Journal of Finance. Vol. 72, Issue 2. P. 509-538.

УДК 330.34:669 (477)

Бесараб Світлана Олексіївна

Старший викладач кафедри економіки та підприємництва КНЕУ, м. Київ, Україна

Besarab Svitlana

Senior Lecturer, SHEE “Kyiv National Economic University named after Vadim Hetman”, Ukraine

ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО БІЗНЕС- СЕРЕДОВИЩА

MAIN THREATS OF ACTIVITIES OF UKRAINIAN METALLURGICAL ENTERPRISES IN CONDITIONS OF MODERN BUSINESS ENVIRONMENT

Анотація. Статтю присвячено аналізу сучасного стану вітчизняних металургійних підприємств, їх діяльності в умовах високого динамізму оточуючого середовища. Аналіз здійснюється з урахуванням сучасних тенденцій світової металургії, їх впливу на вітчизняну металургійну галузь і фактичного стану самих підприємств. Особливу увагу в статті приділяється впливу глобальних викликів на діяльність металургійних підприємств та визначенню загроз їх функціонування.

Ключові слова: металургія, металургійні підприємства, сучасний стан, глобальні виклики, перспективи розвитку.

Summary. The article is devoted to the analysis of the current state of domestic metallurgical enterprises, their activity in conditions of high dynamism of the environment. The analysis is carried out taking into account the current trends of world metallurgy, their influence on the domestic metallurgical industry and the actual state of the enterprises themselves. Particular attention is paid to the impact of global challenges on the activities of metallurgical enterprises and the identification of the threats to their functioning.

Keywords: metallurgy, steel industry, current situation, global challenges, development prospects.

Негативні тенденції розвитку економіки України, зумовлені стресовими трансформаціями соціально – економічного та політичного середовища країни, засвідчують недосконалість і вичерпаність традиційних чинників економічного зростання вітчизняних підприємств, вимагаючи нових підходів у їх розвитку

переважно на інвестиційних засадах. В зоні найбільших економічних потрясінь опинилися саме вітчизняні металургійні підприємства, які на сьогоднішній день переживають один із найтяжчих періодів своєї діяльності за усі роки незалежності України.

За даними щорічного дослідження ЕУ «Бізнес-ризики в гірничодобувній і металургійній галузі в 2015-2016 роках» (Business risks in mining and metals 2015-2016) на інвестиційну привабливість і розвиток металургійних підприємств безпрецедентним чином вплинув затяжний період нестійкого попиту й низьких цін на сировину для металургійного виробництва, що змусило світових металургів переглянути свої стратегії в сторону забезпечення рентабельності свого виробництва, стабільного грошового потоку й окупності вже розпочатих і нових інвестиційних рішень. Станом на кінець 2016 р. хвиля скорочень капітальних витрат і закриття ряду видобувних об'єктів практично закінчилася та призвела до обмеження пропозицій металевої сировини та поступовому відновленню активності у металургійному сегменті.

Серед найбільш суттєвих бізнес-ризиків ефективного зростання металургійних підприємств розглядають: неготовність до економічного зростання, низьку продуктивність виробництва та обмежений доступ до капіталу, ресурсний націоналізм і втрату «соціальної ліцензії», нестабільність цін і валютних курсів, капіталомісткість металургійних проектів, обмежений доступ до енергоресурсів, кіберзагрози та відсутність інновацій в гірничо-металургійному комплексі.

І хоча цей список є доволі показовим щодо найбільш істотних викликів сучасної світової металургії, він потребує доповнення ризиками з минулих років, які незважаючи на період їх виникнення залишаються актуальними й на сьогоднішній день, хоча й з меншим фактором впливу. До таких ризиків відносять неефективну кадрову політику, обмежений доступ до інфраструктури й водних ресурсів, наявність товарів-замінників і потенційно проблемних активів, скорочення кількості нових проектів, шахрайство та корупцію, перерозподіл економічних благ, зміну клімату, геополітичну невизначеність і посилення державного регулювання.

Порівняння десяти основних бізнес-ризиків світової металургії у різні періоди її розвитку відображає зміну пріоритетів у стратегічній діяльності металургійних підприємств. При цьому такі бізнес-ризики, як недостатня консолідація галузі, зростання витрат і скорочення кількості нових продуктів, втратили свою актуальність у сучасному періоді розвитку світової металургії, хоча і мають певний вплив на сучасну діяльність суб'єктів господарювання, проте значно менший, ніж в останній період сировинного суперциклу. Крім того в сучасному періоді розвитку підприємств гірничо-металургійного комплексу (ГМК) до переліку 10 основних бізнес-ризиків вперше потрапили кіберзагрози і відсутність інновацій виробництва, які є невід'ємними наслідками економіки знань.

Основні бізнес-ризики підприємств світового ГМК відображають глобальні виклики для вітчизняних металургійних підприємств, зумовлені тенденціями розвитку світової металургії. Водночас специфіка умов

української економіки розширює діапазон реальних загроз вітчизняних металургійних підприємств, потребуючи їх доповнення національними викликами. До таких загроз, в першу чергу, слід віднести шахрайство і корупцію в керівних органах влади, відсутність дієвої промислової політики і вузькість внутрішнього вітчизняного ринку, потенційно проблемні активи металургійних підприємств і втрата значної частини виробничих потужностей у зоні АТО, неефективну кадрову політику та відсутність стратегічного бачення майбутньої діяльності.

Адекватність відповідей на ці виклики з боку бізнесу та уряду у вирішальній мірі вплинуть на розвиток вітчизняних металургійних підприємств у найближчій і довгостроковій перспективі, зумовлюючи поступовий перехід від оперативної – тактичних антикризових заходів, що мають, як правило, короткострокові стабілізаційні ефекти, до їх стратегічної орієнтації. Саме стратегічна орієнтація розвитку підприємств і державної промислової політики мають створити необхідний баланс інтересів держави, металургійних компаній та металево споживаючих підприємств, забезпечуючи зростання вітчизняної металургії.

Стимулювання стратегічних зрушень на металургійних підприємствах України має відбуватися при безпосередній участі держави шляхом створення економічних передумов забезпечення їх ефективного розвитку. На жаль, ослаблення державного впливу на розвиток національної металургії та відсутність державної стратегії щодо її розвитку негативним чином впливають на перспективну діяльність вітчизняних металургійних підприємств, залишаючи їх на одинці з проблемами подальшого розвитку. На наше переконання, тільки за допомогою ефективної державної політики можливі якісні зрушення у діяльності вітчизняних підприємств, забезпечення їх динамічного розвитку. Найважливішими напрямками такої політики мають стати:

- розширення внутрішнього ринку споживання вітчизняної металопродукції, сприяння внутрішньогалузевій і міжгалузевій кооперації металургійних підприємств;

- створення умов для техніко-технологічного переоснащення підприємств металургійної галузі, пріоритетного розвитку інноваційних технологій виробництва, насамперед енергоефективних, нарощування у структурі виробництва частки кінцевої продукції з високою доданою вартістю;

- створення сприятливих умов для діяльності металургійних підприємств шляхом впровадження ефективної податкової, митної та фінансово-кредитної політики держави, які б відповідали умовам розвитку металургійних підприємств в країнах, що є суб'єктами світового ринку металопродукції стимулювання впровадження екологічно безпечних технологій виробництва у металургійній галузі, забезпечення гармонізації вітчизняних екологічних стандартів з європейськими нормами якості навколишнього середовища.

Реалізація даних напрямів державної політики щодо розвитку вітчизняної металургії дозволить забезпечити економічні передумови ефективного розвитку

національних металургійних підприємств, підвищення конкурентоспроможності їх товарної продукції.

Література.

1. Бесараб С. О. Інвестиційна привабливість підприємств металургійної галузі: проблеми та перспективи розвитку / С. О. Бесараб // Економіка. Фінанси. Право. – 2014. - №8/1. С.11-15.
2. Отчет ЕУ «Бизнес-риски в горнодобывающей и металлургической отраслях: исследование за 2015 – 2016 годы»/ Клиентский Портал - Режим доступа: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Business_risks_facing_mining_and_metals_2015-16_-_Russian_version/\\$FILE/ey-business-risks-report-russian.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Business_risks_facing_mining_and_metals_2015-16_-_Russian_version/$FILE/ey-business-risks-report-russian.pdf).
3. Сырьевой цикл возвращается. Компания «УкрАгроКонсалт» [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.ukragroconsult.com/news/syrevoi-supercikl-vozvrashaetsya>.
4. Сталінська О.В. Оцінка ефективності стратегій розвитку металургійних підприємств // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»: зб. наук. пр. Темат. вип.: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХПІ», – 2010. – № 5. – С.156-164.
5. Державна служба статистики України - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

References:

1. Besarab S.O. (2014), “Investment attractiveness of metallurgical enterprises: problems and prospects of development” *Economics. Finances. Right*, vol. 8/1, pp. 11-15.
2. Website of Ernst & Young Global Limited (2017) “EY Report "Business Risks in the Mining and Metallurgy: Study for 2015 – 2016”, available at: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Business_risks_facing_mining_and_metals_2015-16_-_Russian_version/\\$FILE/ey-business-risks-report-russian.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Business_risks_facing_mining_and_metals_2015-16_-_Russian_version/$FILE/ey-business-risks-report-russian.pdf) (Accessed 14 November 2017).
3. Website of Company UkrAgroConsult (2017), “The raw cycle is returned”, available at: <http://www.ukragroconsult.com/news/syrevoi-supercikl-vozvrashaetsya> (Accessed 6 January 2017).
4. Stalinskaya O.V. (2010), “Assessment of the effectiveness of the development strategies of metallurgical enterprises”, *Bulletin of the National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute”*, vol. 5, pp.156-164.
5. The official site of State Statistics Service of Ukraine, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> ((Accessed 03 March 2018)